

HWvEgmond, 2023

1. beginpsalm	- Psalm 43: 3,4
2. na de wet	- Psalm 79: 3,5
3. schriftlezing	- Jesaja 59: 1-21
4. tussenpsalm	- Psalm 40: 3, 4, 7
5. tekst	- Zondag 5
6. na de preek	- Psalm 30: 1,2,3
7. na de belijdenis	- Psalm 89: 6, 7
8. slotpsalm	- Gezang 16

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

In een proces over Poetin is de zwaarste aanklacht tegen hem dat hij de mensenrechten heeft geschonden.

Als je goed luistert naar de commentaren over wat deze man gedaan heeft, hoor je hoe de samenleving bij deze mensenrechten vragen stelt zoals: heeft hij wellicht onschuldige mensen gedood?

Was er altijd wel een eerlijk proces mogelijk?

Kreeg iedereen wel de gelegenheid zichzelf goed te verdedigen?

Want die rechten van de mens bepalen dat iedereen het recht heeft op levensonderhoud, goede gezondheidszorg en zulke zaken.

In 1948 zijn deze rechten vastgelegd in de Universele Verklaring van de rechten van de mens.

Hoe er ook op deze rechten gehamerd wordt: tegenover Gód hebben wij, als mensen, geen enkel recht. Dat is de belijdenis van Zondag 5.

Geen mens heeft tegenover God nog recht op leven.

Wij kozen voor de zonde en hebben daarom tegenover God alleen nog recht op de dood. Dat is de uitspraak in een eerlijk proces voor de rechterstoel van God.

Niemand kan van God eisen dat Hij de doodstraf ombuigt naar leven.

Dit is een ernstige boodschap broeders en zusters: God staat in Zijn recht als Hij zondaren straft.

Maar Hij staat ook in Zijn recht als Hij zondaren verlost.

Dat is de wonderlijke boodschap van Zondag 5.

We preken u het Woord van God, zoals dat in deze Zondag is samengevat, onder het thema:

ALLEEN NAAR RECHT SCHENKT GOD VERLOSSING.

Zondag 5 is de eerste Zondag die gaat over het tweede deel van de Catechismus.

Tot en met Zondag 31 gaat onze Catechismus ons onderwijs geven over dat geweldige werk van de Drie- enige God over onze verlossing door het bloed van Christus.

Want (gemeente), de Vader, de Zoon en de Heilige Geest werken samen, in onderling overleg, aan de verlossing en de verhoging van de uitverkoren kerk.

Daar doen wij, elke zondagmiddag met de kerk van alle eeuwen en plaatsen belijdenis van met de woorden van de twaalf artikelen.

In ons algemeen ontwijfelbaar christelijk geloof krijgt het verlossingswerk van de Vader

en de Zoon en de Heilige Geest alle eer.

Echter Zondag 5 begint niet direct met de hoogste tonen van een feestlied op die verlossing.

Dat valt direct op wanneer we de Zondag lezen.

Hoe kunnen we aan de straf ontkomen?

Het lijkt wel alsof onze Catechismus hier nog niet zeker is over de verlossing.

Waarom niet? Wat is de bedoeling? Wat wil de belijdenis ons hier duidelijk maken?

Dit: de Catechismus wil de werkelijkheid van de verlossing laten schitteren tegenover de onmogelijkheid dat wij onszelf zouden kunnen verlossen.

Dáár wil de Catechismus ons hebben hier aan het begin van de verlossing, dat wij eerst erkennen: wij zijn zondaren: allemaal!

En verder: niemand, geen mens, kan de schuld van zijn zonden betalen.

Zondag 4 bracht ons in het nauw: God wil onze ongehoorzaamheid niet ongestraft laten.

Vervloekt is een ieder die zich niet houdt aan alles wat geschreven is in het boek der wet om dat te doen.

In die benauwdheid riepen we tot de HERE: U bent toch ook barmhartig?

Ja, de Here is barmhartig maar Hij is tegelijk ook rechtvaardig. Die twee gaan bij God samen.

Hij laat Zijn recht niet los om barmhartig te zijn.

Vraag en antwoord 12 onderstrepen dat nog eens.

Hoe kunnen we aan het rechtvaardig oordeel ontkomen? Wat is de weg naar verlossing, nu wij onder het oordeel van God staan?

Gelovigen, die de belijdenis van Zondag 1 kennen, zoeken hier *niet* tastend en vragend naar de genade.

De kerk van Jezus Christus vraagt hier *niet* onzeker naar de kracht van de verzoening door onze Heiland.

Zondag 5 onderstreept het dat het voor ons onmogelijk is om als kind van God te leven, opdat wij tot de belijdenis komen: wij zijn niet in staat om onszelf te verlossen.

Vanuit onszelf is er geen weg naar de zaligheid te openen.

Vraag 12: is er bij de mens, bij onszelf aansluiting-voor-verlossing?

Het antwoord zegt dat we onszelf maar moeten afschrijven om voor God iets te verdienen.

Verwacht niets van uzelf.

Goede werken helpen niet en ook het aankweken van een eigen vroomheid, helpt niet.

Kunnen we dan niet in ons eigen leven iets opbouwen om God te verzoenen?

Om Hem gunstig te stemmen?

Kunnen wij met goede werken van liefdadigheid of meditatie ons recht niet afdwingen bij God?

Maar antwoord 12 zet voor ons nog eens die overduidelijke lijn van Gods verbond op de voorgrond.

Denk er aan: God is getrouw. Zijn Woord staat vast; Zijn wil verandert niet. God komt niet terug op Zijn woorden. Ook niet als het gaat om Zijn woorden van straf en oordeel. Hij verloochent Zichzelf niet.

Jesaja heeft in zijn profetieën voorafgaand aan hoofdstuk 59 het Evangelie van de verlossing gepreekt.

Gods volk is opgeroepen op de Here te vertrouwen: Hij zal heel veel verlossing geven.

God gedenkt aan Zijn verbond, Zijn beloften van trouw staan vast.

Bekeer u tot Hem.

Leef naar zijn Woord en geloof Zijn beloften.

Hij zal Zijn volk niet vergeten.

Maar na die prediking hoort Jesaja iedere keer weer de opmerking: we hebben tot de Here gebeden, maar Hij antwoordt niet, 58:3 waarom vasten wij als de Here er toch niet op let.

Israël redeneert hier vanuit hun eigen werken. *Wij* vasten, maar de Here rekent er niet mee.

In hoofdstuk 59 gaat Jesaja daar op in. Vers 1: de hand van de Here is niet te kort.

Denk niet dat het aan God ligt wanneer er geen verlossing komt.

Wanneer Hij niet antwoordt, moet u Hem er niet op aankijken, alsof Hij ontrouw is aan Zijn Woord, of niet helpen kan.

Nee, uw *zonden* zijn de blokkade, vers 2, uw ongerechtigheden zijn het die scheiding brengen tussen u en uw God.

Het recht van uw God wordt met de voeten getreden.

Er is bij al die goede werken geen geloof aan het recht van uw God.

U bidt wel om genade en u doet uw plicht wel in het kerkelijk leven; alles gaat zo z'n gangetje, maar niemand gelooft de ernst van zijn zonden! Anders was u al lang verslagen onder uw zonden.

Vers 3: uw handen zijn met bloed bezoedeld.

Uw zonden houden het goede van uw God tegen.

Antwoord 13: wij maken onze schuld voor God elke dag nog groter.

Welk recht hebben wij om van God af te eisen dat Hij moet verhoren?

Tegenwoordig hebben veel mensen zo hun eigen manieren om van God iets gedaan te krijgen.

Gebedsgenezers bijvoorbeeld. Je moet als mens ergens aan voldoen en dan kan God niet anders meer, dan genezen.

Mensen schrijven hier aan God hún programma voor.

Maar wij hebben geen rechten bij God! In plaats van iets af te dwingen bij God, vermeerderen ze hun schuld bij God.

Vers 8: de weg van de vrede kennen ze niet en het recht bewaren ze niet.

Om verzoening wordt niet gebeden.

Jesaja maakt het hier duidelijk: bij God mogen het recht en de genade; de verlossing en de belijdenis-van-de-zonde niet van elkaar losgemaakt worden.

Wanneer wij broeders en zusters, toegeven dat we onszelf niet kunnen verlossen, zijn we verslagen vanwege onze zonden. En onder die verslagenheid zal bij de gelovigen de roep om verzoening tot God omhoog klimmen.

Onze belijdenis wil dat we dát goed verstaan.

Om met God te leven moet er verzoening komen!

Want alleen wanneer de schuld van onze zonden bij God is weggenomen, hebben wij

eeuwig leven.

Ja, waar verzoening is, daar breekt de kracht van de verlossing door.

Ook daarin is God trouw.

Maar wie kan er voor onze schuld betalen en God verzoenen?

Het staat vast dat wij dat niet zelf kunnen. Wij kunnen God op geen enkele manier de schuld van onze zonden betalen. We maken onze schuld juist elke dag alleen nog maar erger.

Vanwaar zal er verlossing komen?

De Catechismus werpt nu de vraag op, kan er wellicht een dier, of iemand anders het tegenover God voor ons opnemen?

Onder het oude verbond werden er toch dieren geslacht om de weg tot Gods troon open te houden.

Was dat de bedoeling niet bij dat offer die de hogepriester elk jaar offerde?

Met het bloed-van-een-lam ging hij tot achter het voorhangsel en spregde daar dat bloed voor de verzoening van de zonden van Gods volk.

De troost daarvan was elk jaar weer: God woont bij Zijn volk door bloed.

Maar wie nu denkt dat God werkelijk door dat dierenbloed verzoend werd, is wel wat al te oppervlakkig bezig.

In die offers van het oude verbond ging het er niet om dat God door dat dierenbloed verzoend werd, nee dat bloed was als het ware een preek.

Kijk en versta het dat de schuld van onze zonden alleen door bloed kan worden weggewassen.

Dat bloed van dieren is daarvoor niet voldoende, want dat bloed moest elke keer opnieuw weer vloeien. Die herhaling preekt het: onder dat bloed van dieren vond Gods volk geen rust.

Bij deze dierenoffers moest de vraag wel opkomen: wanneer stopt die bloedstroom?

Bij welk offer zal er nu eens gezegd mogen worden: het is volbracht!

Zo zien we: wijzelf kunnen God niet verzoenen Een dier kan dat ook niet.

Maar misschien is er dan nog ergens een mens die het voor ons tegenover God kan opnemen?

Denk eens aan Mozes. Hij wilde als middelaar tussen God en zijn volk gaan staan.

Mozes wilde wel uit het boek des levens geschraapt worden om Israël te bewaren in het leven met de Here.

Maar ook hier zit geen ruimte tot verzoening van de zonden.

Want hoe kan een méns, die niet eens voor z'n eigen schuld en zonden kan betalen, anderen verlossen?

Waar moet een mens, een Mozes, de kracht vandaan halen om andere mensen los te maken van de schuld, en ons van Gods toorn bevrijden?

Niemand kan voor zichzelf de toorn van God dragen, laat staan dat we het voor anderen kunnen.

De last van Gods toorn is zo zwaar dat we er allemaal, één voor één onder bezwijken.

Ja, de Here wil recht! Zijn eer is geschonden en dat wil Hij zonder meer, hersteld zien.

Maar omdat wij mensen zelf dat herstel niet kunnen geven, blijft er een kloof tussen de Here en Zijn volk.

Onze Catechismus wil ons deze werkelijkheid heel duidelijk onder de aandacht brengen.

Broeders en zusters, praat deze schuld niet weg tegenover uw God!

In vers 16 stelt de Here met schrik vast: er is onder Mijn volk niemand, die het gaat opnemen voor het recht van de Here. Niemand roept om genade en bidt om vergeving. Israël ziet zijn eigen ellende niet eens. Ze leven in de schuld van hun zonden, maar omdat ze dat niet als hun ellende kennen, zoeken ze ook de verlossing niet.

Ze hebben wel zo hun eigen gedachten over hoe God redden moet.

Maar de verlossing uit de ellende komt er niet door wat *wij* allemaal uitdenken.

Dat stelt ook antwoord 14 vast: wij kunnen de weg naar de verlossing niet openen.

Aan alle kanten is het voor ons onmogelijk om naar recht onder Gods barmhartigheid te leven.

Niemand krijgt dat voor elkaar.

Er is maar één uitweg. *God Zelf* moet ons die verlossing schenken.

Dat Evangelie komt Jesaja preken. In de opgebroken en onverzoende verhouding met zijn volk, waar geen mens tussenbeide kan komen, komt God Zelf als Reddende Rechter Zijn genade uitdelen.

Als Goddelijke Verlosser, herstelt Hij de verhoudingen met Zijn volk.

God geeft de Middelaar, die voor Zijn kerk het leven en de vergeving zal verdienen.

Dat is de blijdschap van antwoord 15. Onder de belijdenis dat we totaal verdorven zijn, zijn we nu uitgekomen bij de enige opening die er nog is.

Zelf kunnen we niets afbetalen aan onze schuld; ook een ander schepsel kan dat niet.

Gód zal verlossing schenken. Dat is het ruime Evangelie van vergeving.

En God zet dat Evangelie van de verlossing vast op Zijn recht.

Ja gemeente, terwijl God verlost, houdt Hij toch vast aan de eis dat wij alleen in de weg van verzoening met Hem kunnen leven.

Er moet voor de schuld van onze zonden betaald worden.

Jesaja 59:20. Als Verlosser komt de Here voor Sion; en voor wie zich in Jakob van overtreding bekeren.

Als wij op onze eigen prestaties waren aangewezen, dan konden we de verlossing van de dood wel vergeten. Wij zouden neerdalen in de dood.

Maar om Zijn Naam, en om Zijn trouw aan Zijn beloften, schenkt God ons Zijn Zoon tot Middelaar en Redder. Naar Zijn ondoorgrondelijke wijsheid en naar Zijn eeuwige trouw aan Abraham grijpt Hij in.

Hij houdt Zijn kerk in leven, hoe ook verdrukt in de ellende.

God komt verlossend, richtend, reformerend Zijn kerk bewaren.

Vers 20, als Verlosser voor Sion treedt Hij op.

De God van Abraham zal niet altoos twisten; Hij blijft niet eeuwig toornen.

Naar Zijn goedheid zonder peil komt Hij in actie met Zijn genade.

In de weg van recht schenkt Hij die genade.

Iedereen die zijn zonden erkent, die zonden niet verbergt en toegeeft dat hij zichzelf niet kan verlossen, maar alles verwacht van de Here Jezus Christus - alleen hun geeft de Here heel veel verlossing.

Want God heeft de weg naar de genade van die vergeving geopend door Jezus Christus, de Middelaar, die ging staan tussen de toornende God en de tot de dood veroordeelde zondaar.

Jezus Christus is echt mens geworden om de straffende gerechtigheid van God te dra-

gen.

Voor Zichzelf hoeft Hij niets aan God te betalen. Maar om onze schuld gaf Hij Zijn bloed op Golgotha. Hij droeg de slagen die wij verdiend hebben.

Als het echte Lam Gods droeg Hij de toorn van God en verloste Zijn kerk van het eeuwig oordeel.

Zijn unieke offer is voldoende: Dat Evangelie roept Hij uit over Golgotha: het is volbracht.

De verzoening is betaald. De stroom van dierenleed kan stoppen.

Ziet u broeders en zusters, hoe Jezus op onze plaats door de hel is heen gegaan?

En op onze plaats de straf gedragen heeft?

Wie dat erkent, weet het: God is naar recht verzoend.

Daarom zal Hij ook naar datzelfde goddelijk recht, iedereen die op de Middelaar Christus vertrouwt, verlossing schenken!

Dat nu is de verlossende gerechtigheid van God!

Wie lauw en onverschillig over dit werk van Christus de schouder ophaalt, en dat afwijst, zal door God veroordeeld worden. Want zonder Christus is er geen verzoening. Los van Christus dragen wij nog de volledige schuld van onze zonden.

Maar wij die op Zijn Middelaarswerk vertrouwen zeggen vrijmoedig: God is rechtvaardig en daarom hebben wij, om het offer van Jezus Christus, recht op eeuwig leven, genade en heel veel vergeving.

Iedereen die in het werk van Jezus Christus gelooft, zegt: U o God hebt mij aan de dood ontrukkt, nu ga ik onder smart niet meer gebukt, U hebt het leven mij gegeven en mij aan dood en graf ontheven.

Geef God voor die genade de volle eer, want wij kregen om Christus wil het leven weer. Het eeuwig zalig leven met God.

AMEN